

ELSŐ ÉVFOLYAM — 8. SZÁM.

SATU-MARE (SZATMÁR), 1933. JUL. 1.

UJ CIMBORA

AZ Uj Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

- Allj! Ki vagy? Barát, vagy ellenség?
- Jelentem alásan barát vagyok. Még pedig az Uj Cimbora jó barátja.
- Az Uj Cimbora jó barátja? Akkor tovább mehetsz!

Kérjük hátralekös előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert különben a lap küldését részükre kénytelenek leszünk beszüntetni. Előfizetőink pontosságától függ a mi zavartalan megjelenésünk is. Amennyiben lennének olyanok, akik kis lapunkat nem tartanák meg, úgy kérjük az eddigi számok ellenértékét kiadóhivatalunknak beküldeni.

APRÓSÁGOK, TARKASÁGOK

Amerikai krónikásunk írja: Feltalálták a zajtalan autót. Az új fajta autóval már évek óta folytatják a kísérleteket, míg végre sikerült tökéletesíteni a találmányt. A gépkocsi minden zörejt és lármát nélkül halad, még a sebesség változtatásánál sem csinál zajt. A brooklini versenytéren mutatták be az autók képviselői előtt az új zajtalan autót. Ott volt a bemutatón a New-York Herald c. nagy napilap munkatársa is, aki kissé tréfásan jegyezte meg:

— Szép, szép a technikának ez az új fajta vivmánya, de ha a túlközlő, hallható járású autó annyi embert és gyermeket gázol halálra, hányat fog elgázolni ez az új fajta zajtalan járású autó?

*

RÓZSABOKOR PIROSLIK . . .

Rózsabokor piroslík a halmon,
Fülemüle dalát ide hallom,
Visszazengi erdő, mező, róna,
Itt van a nyár, kinyílt a rózsa.

Rengő-ringó piros rózsabimbó,
De szépen szól a fűzfa tillinkó.
Azt dallolja erdő, mező, róna,
Itt van a nyár, kinyílt a rózsa.

*

Jaj de régi kis nótá ez. Akkor tanultam, mikor még én is olyan kicsi voltam, mint ti és a kismaményi elemi iskolába jártam. Bizony ez már régen volt, de ezt a kis nótát azóta sem felejtettem el. Ha kirándulásra megyünk, ma is ezt a nótát énekelljük el legelőszőn. Szüleitek vagy felnőtt ismerőseitek bizonyára ismerni fogják a dallamát is, s ha szépen megkérítitek őket, el is dallolják nektek.

Aztán, ha szeretitek a szép nótákat, máskor is írunk nektek. Gyűjtsétek össze szépen egy füzetbe ezeket a nótákat, így jobban megtudjátok őrizni. S egyszer csak azon veszitek magatokat észre, hogy egy szép gyűjteményetek van.

Az „óceánok remetéje“

Van Franciaországban egy híres sportember, Alain Gerbault (olv. Alén Zserbol), őt nevezik az óceánok remetéjének. Kis vitorlás csónakjával egyedül barangolta be a világtengereket. Persze utja közben sok érdekes kalandban volt része, s amikor hazatért, egy pompás könyvben ezeket a kalandokat s az egész utját mind megírta. De az ilyen nyugtalanvérű ember nem tud hosszabb ideig egy helyben maradni. A kis vitorlás csónak újra utra indult. Martinique szigetéről írják a lapok, hogy néhány napot ott töltött a kis csónak, vizet, élelmiszert vett fel, aztán tovább folytatta utját, pontosan abban az irányban, amelyen Kolombus Kristóf haladt, amikor Amerikát felfedezte. De Amerikában sem marad hosszú ideig a kicsi hajó, a Panama csatornát megkerülve az indiai Óceán felé veszi utját. Nagy bátorság kell bizony egy ilyen utra. S a bátorságon kívül Istenbe vetett hit. Hinni erősen, hogy sem viharban, sem hőségben, sem fagyban vagy hóviharban, sem veszedelmes kalandok, vagy betegség idején el nem pusztul az, akire a jó Isten vigyáz.

*

A kiadóhivatal postája

Kis lapunkra beérkezett előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk:

Egy évre előfizetett: Kheil Évi, Adám és Julka, Dicsőszentmárton; B. Krémer Mária, Deés, Adorján Iván, Erdőszáda.

Félévre előfizetett: Deák Ferenc, Gállfy Zsigmond, Maniu Clarissza és Domicia, Cluj; Ref. Arvaház Oradea; ifj. Falf Lajos, Tasnád. Rápolty Jenő Sándor, Somcuta-Mare; Tóth Zsigmond, Valea lui Mihai.

Negyed évre előfizetett: Agoston Anna, Cluj; Szász Irén, Takács Lili, Derecskey Sándor, Schwartz Magda, Molnár Laci, Legaza Sanyi, Baia-Mare; Anfal Gyula, Fazekas Attila, Munt्यान Éva és Márta, Jánossy Béla, Hegedűs Gyula, György Pál, Kovács László, Flegler László, Cluj; Lőrincz István, Lugoj; Mikle Magda, Oradea; Lázár Pál, Szabó Luci, Borsi Józsefné, Hb.; Makó Tivadar, Resija; Nyeste Zoltán, Telechiu; Krájinik Miklós, Tg-Mures; Raab Margitka, Praid; Zavada Karcsi, Tg-Mures; Szabó Zoltán, Jernut; Nicoara Traian, Reghin; Bede Mihály, Gáspár Ede, Ladányi Károly, Ligei Gyurka, Csurilla Ibi és Béla Hb.; Paľay Dundi és Józsi, Bercu; Zsellér Márta, Déva.

Egy hónapra előfizetett: Mészáros Imre, Wenfer József, Pástyány István, Horváth Gusztika, Csóhi Ilonka, Schroth Odön, Hb.; Hirsch Mayer, Cluj.

A buzaszem

Írta: Mael Ferenc.

Ács mestersége mellett József
Földecskéjén szántott, vetett,
Mert a földet, hogy kenyeret adjon,
Mint ma, akkor is turni kellett.

Mellette a nyolc éves Jézus
Áll és nézi a kemény munkát,
Szemei a marokból széthulló
Buzaszemeket megbámulják.

„Adj a földből és adj a magból,
Hogy majd nekem is teremjen...
Kérleli Jézus nevező atyját
S József arcára mosoly lebben.

„Nem bánom, szólt tied a föld, mit
Egy lépéssel átál léphetsz
És hozzá vetőmagnak ez az egy
Buzacsemeske is elég lesz...“

Jézuska nyomban hozzálátott,
Barázdát tört fel kis keze,
Karja lendült széles iveléssel,
Minha magot bőven hintene.

És ahogy a többtől látta,
Megtörülte kis homlokát,
Ő is felfohász kodott az Urhoz,
Ki földnek esőt és napot ad.

Tekintetével simogatta
Sárguló kalászkok fejét,
És aratáskor a kis Jézuska
Futott ki földjéhez legelőbb.

Kezében sauló s a kéve gyült,
Folyt a munka gyors szaporán,
Aztán a cséplés is megkezdődött
A názáreti ház udvarán.

A Józsefé hamar kipergett,
Jézusé annál lassabban,
A kévek ontották a sok magot,
Istencsodaként szakadatlan.

Mikor elkészültek s a zsákok
Száma száznál több lehetett,
Szólt Jézuska: „hivjátok ide
A koldusokat, szegényeket.“

És ami az egy magból termett,
Közöttük mind szétesztotta,
Aztán fölmezett jövőbe látón
A titkot őrző csillagokra.

És megérezte gyermek-lelke:
Ő az egyetlen buzaszem,
Melyet Istenkéz dobott a földre,
Hogy belőle embermillióknak
Drága lélekkenyér teremjen.

ÉHES A BABA

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

— Lehet, hogy igazad van, márványmedence, én azonban szeretek aludni, mondta Szökökut, a gyermekek is szeretnek aludni, sőt az állatok, a madarak, növények is. De nem erről akarok veled beszélni. Egész másról. Szeretnék neked mondani valamit. Tudom, hogy te hallgatag vagy és nem fecsegsz össze-vissza, mint ezek a csacska virágok. Nekik nem is mondanék cí semmit. Neked elmondom, mert tudom, hogy magadban őrzöd, amit hallasz. Tudd meg, én és Hajnal, az Ég szépséges leánya szeretjük egymást. Amikor legelőször megláttam az ég alján rózsaszín felhőfátyolban fellelő mosolygni, rögtön megtetszett nekem. Meg is kértem feleségül és Hajnal igent mondott...

De én nemcsak én vagyok szerelmes a szép Hajnalba, hanem a vén Napkirály is. Amikor Hajnal rózsaszín fátyola megjelenik pirkadás-kor az ég alján, kevés időre rá itt-ott fénylő sugárcévkék tünekeznek fel. Ezek a Napkirály előfutárai, küldöncsei. Hajnalt keresik, az én mátkámat, hogy elrabolják a vén Napkirálynak. De Hajnalnak füрге lábai vannak, amikor észreveszi a fájóslábu vén Napkirály napsugárszál katonáit, egy-kettőre betünik az égről. Így kergetik ők már egymást sok-sok ezer év óta.

— Mit gondolsz márványmedence, nem történhetik meg, hogy egy reggel fél perccel később kel fel Hajnal, az én szépséges mátkám és akkor utóléri a vén Napkirály futárai és elrabolják?

— Nem hiszem, hogy megtörténne — mondta megnyugtatólag márványmedence, mert amint mondd, Hajnalnak füрге lábai vannak és így mindig el tud futni a fájóslábu Napkirály katonái elől. Ezenkívül ugy tudom, hogy Hajnal mindig pontos volt a felkelésnél.

Szökökut megnyugtatták márványmedence szavai és elhallgatott. Ujra a sápadó holdat nézte és Hajnalra gondolt, szépséges mátkájára.

Jóval később jutott csak eszébe, hogy márványmedencétől el sem köszönt.

— Jó éjszakát márványmedence — mond-

ta hát.

— Jó éjszakát Szökökut! — fogadta márványmedence.

És most már csend lett a parkban. Hallgatásba burkollózott a komor és hallgatag márványmedence és gondolkodott... gondolkodott... Ki tudja, miről? Tán a csillagok világaról? Tán a felhők járásáról? Vagy az emberek furesa és különös életéről? Ki tudja azt megmondani. Márványmedence nem árulta el, hogy miről gondolkodott.

SZÖKÖKUT RABIZZA A TITKOT A KIS FIURA

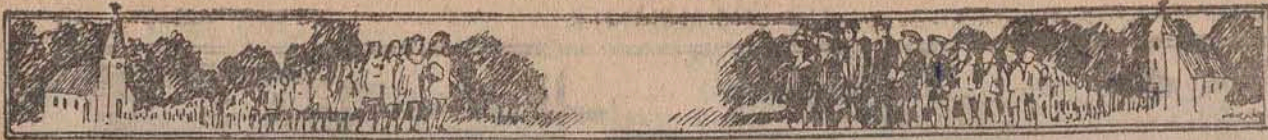
Egy másik reggel ismét megállott a kisfiu márványmedence mellett, hogy Szökökut csillogó vizsugarában gyönyörködjék.

— Kedves Szökökut — így szólította meg. — Már régóta akarlak kérni téged erre. Meséld el nekem az életed történetét és különösen az utazgatásaidat a föld alatt. Mit hallottál, mit láttál utad közben?

Szökökut néhány percig gondolkodva esobogott, majd megrázva magát, így válaszolt:

— Igen szívesen, de mert kissé feledékeny természetű vagyok, előbb gondolkodnom kell az emlékeimen. Fialtal koromra alig-allig emlékszem vissza. Mit gondolsz? Kétezer és egynéhány év, hosszú idő!

— Három nap múlva, mikor az ég alján pirkadni kezd, akkor jöjj ide. Kérdezd meg Hajnalt, az én menyasszonyomat, ő tudni fogja, hogy visszaérkeztem-e már? Mert — jól figyelj ide: én most három napra visszamegyek a föld belsejébe. Ugyanis három nap múlva lesz az esküvőm Hajnalal, az Ég szépséges leányával. Ezt a menyegzőt be kell jelentenem a föld alatti rokonságomnak. Nagybátyám, az öreg Sósorrás örökre megharagudna rám, ha meg nem hívnám erre a lakodalomra. Jóllehet sokan nem tudnának eljönni, de azért elvárják, hogy meghívjam őket. Így a fotogénzagu Kó-

szénkirály bájos életpárjával, Gyémánt király asszonnyal, a hét szépséges királykisasszony, Smaragd, Türkisz, Opál, Rubin, Ametyszt, Topáz, Gránát, Gyémánt királyasszony unokahugai, a rozsdáshangu Vaskirály, Bazalt vajdák, ezek mind elvárják, hogy meghívjam őket.

— A mi családnak tudnod kell, roppant régi eredetű, nemes familia. Még a világteremtésekor megjelölte a jó Isten a hivatásunkat, hogy mi a csermelyek, — folyók, a patakok, a források mormolva, bugyogva és csobogva fűsünk keresztül a föld alatt, föld felett.

S minden családi eseményt nagy fényvel szokott megülni. Ezért kell nekem is kitenni magamért.

— Emlékszem, ezelőtt, ugy ezeröttszáz évvel (én még akkor egész fiatal voltam, mondhatni, gyermekeipökben jártam) — egy izlandi rokonom tartotta lakodalmát a karesu Szénsavas forrással és szórakozottságból elfelejtette meghívni a rokonságot. Micsoda? Olyan harag lett belőle, nagylányom, az öreg Sósforrás azóta sem tudott megbocsátani.

— Még, ha meg is kéri szépen? — kérdezte részvétellel a kisfiu.

— Vagy két-három ezer év múlva egész biztosan megbocsátana, ha megkérné. Csakhogy izlandi rokonom igen kemény, dacos fiú és így még egy darabig haragba lesznek. Bár, mikor én egy alkalommal találkoztam izlandi rokonommal, megmondtam neki, hogy nem szép, amit tesz, mert mégis csak ő a fiatalabb és a fiataloknak az idősebbek iránt illik tisztelettel viseltetni.

— Utközben sok minden érdekes dolgot látok, hallok, eszembe jutnak lassan az emlékeim. Egész csinos történeteket mesélek majd neked, ha visszatértem.

— De ki fog csobogni helyetted, míg oda leszel, jó Szökőkut?

— Már gondoltam erre. Van egy Szökőkut ismerősöm, aki szívesen és örömmel csobog addig a képemben, míg odaleszek. Nagyon jóindulatu az az ismerősöm, Ezenkívül még rokonom is távolról.

— De persze, ezt az embereknek nem szabad megtudni, különösen pedig a pápaszemes városi uraknak nem, mert lezárnák a feljáró ut ajtaját. Akkor pedig vége lenne az én éle-

temnek, többé nem tudnék feljönni. Ez hát titok, amelyet nem szabad megtudni senkinek sem.

— Igéred-e, hogy nem fogod elámulni titkomat egy teremtetett léleknek sem a világon?

— Igérem — mondta innepélyesen a kisfiu. Senkinek, sem égen, sem földön.

Hogyne ígérte volna, mikor Szökőkuttal olyan jó barátságban volt.

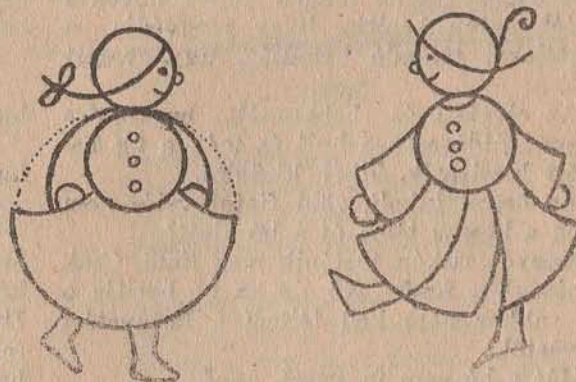
— Na, akkor Isten veled, mert én már is indulok — permetezett néhány csepp vizet bucsuzóul a kisfiu arcára és ruhájára.

— A viszontlátásra három nap múlva!

Isten veled! Szerencés utat! — bucsuzott a kisfiu is. Aztán csak azt látta, hogy Szökőkut egy utolsót lövelt fényes vizsugarával a levegőbe, majd összerázkódott és eltűnt a márványmedence száján, le a föld belsejébe. Ez azonban csak pár percig tartott. Ugy, hogy az emberek nem is vették észre Szökőkut távozását. Néhány perc múlva már újra csobogott egy Szökőkut, csak nem az igazi. Ki tudja, az hol futott már esörgedezve azóta! A kisfiu ránézett az új Szökökutra. Milyen idegen és kellemetlen volt ennek a csobogása! Nem is értette egyáltalán, hogy mit csobog. Sehogy sem bírt vele megbarátkozni. Nézte csillog-e olyan gyönyörű, szivárvány színekben a vizsugara, mint a másiknak? De bizony nem csillogott... (Lehet, hogy azért is nem csillogott, mert esőre néző, borus idő is volt.)

De a kisfiu szomorú volt és fájt a szive úgy, hogy aztán el is huzódott onnan és hazament.

(Folytatjuk.)

Csevegés Tudóka Ferkóval

A mindennapi kenyérről

— Milyen jó, hogy a mai szép napsütéses délután ismét kijöttünk a szabadba fiam. Itt van a nagy valkáció, itt van a nyár, mienk ismét a szabad természet minden szépsége. A szabad természet pedig nyitott könyv, mint az iskolai tankönyv, melyből szintén tanulni lehet. Ha már kinn vagyunk a mezőn, álljunk meg itt a nagy buzatábla előtt és beszélgesünk róla.

— Én már ismerem a buzát, apa. Tudom, hogy a kalászosok közé tartozik.

— Még többet is érdemes a buzáról tudni fiam, mert ez a leghasznosabb, legszükségesebb növény, mely az emberi létfenntartáshoz szinte nélkülözhetetlen. Ennek a magva adja a mi mindennapi kenyereinket.

— Ugye apuka, sokat kell az embereknek dolgozni addig, ameddig az elvetett buzaszemből ismét kenyér kerülhet az asztalra?

— Figyelj ide fiam, most itt a szép buzatábla mellett elmondom, mennyi munkát és fáradságot igényel a buza termelése.

— Ősszel, miután a kapás növényt (kukoricát, répát, stb.) betakarította a gazda, mert rendszeren kapás növény után szokták vetni a kalászosat — azonnal hozzákezd a föld megműveléséhez. Elkészíti a talajt a vetés alá, felszántja a földet, összetöri a rögöket, a talajt jól megporhanyítja, csak aztán veti rá a buzát. Természetes, hogy vetés előtt még a vetőmagot is kitisztítja az idegen, káros növényi magvaktól, aztán beoltja, hogy megvédje a gabonaféléket támadó betegség, úgynevezett üszög ellen.

— Az elvetett és beboronált buzaföldre aztán ősszel áldásos eső hull és még a tél beállta előtt kiesirázik, kikél, kizöldül.

— Az ősszel kikelt, zöld fiatal vetés nem fagy meg a hosszú télen át a hó alatt?

— Nagyon ritkán történik meg fiam. Csak száraz hidegben fordul elő, de ha hó borítja a mezőket, akkor nem kell félni a buzavetést a kifagyástól.

— Hát a hó nem fagyaszt, apa?

— A hó még védi a vetést, a föld melegét

visszatartja, s így jó szolgálatot tesz.

— A tavasszal, mikor erre jártunk, bácsikat és néniket láttam itt a buzatáblán valami bottal szurkálták a földet. Mit csináltak azok itt, apa?

— Bigicseltek fiam, vagyis botra erősített vésőeskével kivagdosták és kifordították a földből a szurókát, konkolyt, pipacsot és más a buzát nagyon szerető kártékony gazt. Mert a buzával együtt megnő ám a gyom is, ha idejében el nem távolítják onnan. Ez a buza második tisztítása is igen gondos munkát igényel, különben nagyon szemetes buzát arat a gazda.

— Hogy kezd már sárgulni ez a tábla buza! Ezelőtt egy pár héttel még egészen zöld volt.

— Közeledik az érése s ezzel az aratása is fiam.

— Honnan lehet azt megismerni, hogy megérett a buza annyira, hogy aratni lehessen?

— Gyakorlott gazda már a színéről észreveszi, mikor kell az aratáshoz kezdenie, de meg is állapíthatja a buzaszemről. A teljes érést nem várja be a gazda, mert kiperegne aratáskor. Majd megérik az a keresztben.

— Én még nem láttam aratást, apa.

— Ha nem géppel aratnak, akkor három ember szükséges az aratáshoz: a kaszás, aki lábáról rendekbe vágja a buzát, a marékszedő, aki csomókba gyűjti és a kötöző, aki előre készített buzaszár kötéllel kérébe köti a buzát.

— Mi történik a kérékkel, apa?

— Azokat keresztbe rakják, fiam. Ez a buzakereszt.

— Meddig marad így keresztbe rakva a buzakéve apa? És miért kell egyáltalán keresztbe rakni, nem lehetne mindjárt behordani?

— A buza tulajdonképpen a keresztben ér meg fiam. De meg a szárának és a többi kérébe került gaznak is szükséges a száradás. Itt a szabad levegőn jobban szárad, mint asztagban, vagy a csűrben. Isten mentsen attól, hogy ilyenkor aztán esős idő álljon be, mert a sok esőtől könnyen kiesirázik a buza a kereszt-

ben is. Jó száraz idő esetén is 1—2 hétig hagyják keresztben a búzát és csak azután hordják be a csűrbe és kicsépelik.

— A cséplést is kézzel végzik, apa?

— Már nem, fiam. Vagy lóval nyomtattatják ki, vagy géppel esépléttetik. A hónap vége felé már fogunk hallani mormoló eséplőgépeket szanaszét a határban. A gép tisztítja és osztályozza, nem kell fölszedni esetleg a poros földről a búzát, hanem a gépből mindjárt zsákokba ömlik a búzaszem.

— Majd pedig malomba vizik és liszté örölik a búzát, ebből süt a pék és a gazdasszony kenyeret és foszlós kalácsot.

Lám csak, milyen fáradságos munkával terem meg a mi mindennapi kenyerünk, melyért nap-nap után epedve imádkozunk, mondván: Add meg uram Isten a mi mindennapi kenyerünket.

Az elmondottak összefoglalásául pedig itt a ringó búzatábla mellett tanuld meg fiam Szász Károly költő bácsinak „Miből lesz a kalácska” című hangulatos kis versét, amely így szól:

Miből lesz a kalácska?

— Buzácskából.

S a búzácska?

— Ugy kél ki a barázdából.

Ekevasa eltemeti

Lanyha eső költögeti,

Napsugára feltámasztja,

Lábát kasza elvagdossa,

Két kemény kő összezuzza,

A gazdasszony megdagasztja,

Forró kemencébe dugja

S ha kivesszi, látod,

Megsüit a kalácsod.

Baczoni János.

A leányka virágai

Forró nyári nap tüzött le a virágos kertre. A petüniák, rezedák, violák és muskátlik alóltan hajtották le fejceskéjüket.

— Ah, elpusztulok, elszáradok — sóhajtott panaszosan a viola.

— Majd jó az esti harmat és akkor felfrissülünk mindnyájan — próbálta vigasztalni a muskátli.

De a viola csak panaszkodott, csak sóhajtozott.

Meghallotta a sóhajos panaszokat a leányka, aki kis kertjében sétálgatott és részvétellel hajlott kedvelt virágai fölé:

— Nem hagylak itt, hogy hagynálak elpusztulni ebben a nagy hőségben! — simogatta meg a virágfejceskéket.

Cserepet hozott, friss földet és átültette a virágot. Szobájába vitte, gondosan ápolta, még a napsugártól is féltette. De éppen ez volt a virág veszte. Mert ha a kertben a nap heve meg is lankasztotta, de az esti hűs szellő, a leszálló harmat mindig fölűdítette. Az éppen kárára volt, hogy napsugár sohasem érte. Bágyadozott is, Napról-napra sápadt-

sárgult... S míg a kint hagyottak a langyos esőtől, a gyakori harmattól újra, meg újra felélénkültek, addig a sorsával elégedetlen virág elpusztult az új környezetben.

Igy vagyunk mi is, emberek. Sokszor elégedetlenkedünk és türelmetlenkedünk sorsunk miatt, pedig ha a jó Isten a mi akaratunk szerint változtatja meg életünket és nem az Ő bölcs elrendelése folytán, bizony nem minden válik javunkra.

Fáy András után

ESTE

Én Istenem! jó Istenem!
Becsukódik már a szemem,
De a tied nyitva Atyám!
Amig alszom, vigyázz reám!

Vigyázz kedves szüleimre,
Még az én jó testvérimre.
Mikor a nap újra felkel,
Csókollhassuk egymást reggel!

ÉDES ANYA POSTÁJA

Jeszenszky Sándorné, Marosvásárhely.
Örömet szerzett nekünk kedves levele. Azt látjuk belőle, hogy nemcsak a gyermekeknek írottakat, de az Édesanya postáját is figyelemmel kíséri. Nemhogy rossz néven vennénk a hozzászólását, de ellenkezőleg — szívesen és örömmel adunk helyet minden olyan hozzászólásnak, amely a gyermeknek a mai kor követelményeinek megfelelő nevelését célozza.

Sándor Béláné, Arad. Igen, nekünk is az a véleményünk, hogy a mai leányok figyelmét nem lehet csupán a szellemi munkák felé irányítani, mert ez az egyoldalú nevelés az élet

harcaival szemben vereséget jelentene. A mai gyermeket, akár leány, akár fiú — feltétlenül az életre kell nevelni, hogy mindenütt és minden körülmények között megtudja állani a helyét. Amennyiben az édesanyáknak ehhez hozzászólásuk volna, szívesen adunk helyet.

Rácz Bogdáné, Erdőszáda. Nagyon jó esett Nagyságos Asszonyom meleg érdeklődése Családszövetségünk iránt. Bár még sok ilyen lelkes gondolkozású asszonylélekkel volna találkozásunk a Családszövetségben. Örömmel és szeretettel írjuk be családszövetségi tagjaink közé.

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Megszakítom eddigi fejtegetéseim fonalát, hogy üdvözöljem kis cimborák oly nehezen várt kedvencét: a nagy késéssel ugyan, de lassan mégis csak megérkező nyarat.

A nevelés örökké aktuális témáját elteszem későbbre, hogy most erről a friss és legkedvesebb aktualitásról: a nyárról értekezem. Mi az, amiért úgy szeretjük, mi az, amiért minden évben oly nehezen várjuk a nyarat? A feleletet nem is lehet reá egy szóval megadni. Annyi mindent nyújt nekünk ez a gyönyörű évszak, hogy sok, sok szóval tudjuk csak érte való rajongásunkat megmagyarázni. A nyár az az időszak, amelyben a nagy természet: fű, fa, ember, állat, ég és föld teljes pompájában ragyog. Ilyenkor teljes a természet legnagyobb csodája az: élet. Minden tényező ilyenkor a legelevenebb, legfejlettebb. Az élet lényege: a mozgás. Mert a mozgás a lényege a fénynek s a különböző színeknek, a növésnek és gyarapodásnak, az illattengernek, a levegő bőrt simogató kellemes hullámvászásának. Minden megelevenedik, minden az erőnek az érzését kelti bennünk. S ez az, ami jól esik, s ez az, amire minden élő lény, elsősorban tehát az okos, gondolkodó ember vágyik. Az erőnek és a felfrissülésnek érzetére, amelyet ez a leghatalmasabb, legmozgalmasabb évszak nyújthat. Az élet tobzódik itt természet nagy panorámájában, amelynek szépségét a legszebb szavú költő sorai sem tudják teljesen kifejezni. Érthető ezek után, hogy a mi kicsinyeink is nyáron érzik magukat legjobban. Hiszen soha sincs számukra annyi látni és megfigyelni való, mint ekkor. A sok színes virág pompázó illatával, meglepő növekedésével, a sok színes pillangó, a méhek és virágok társalgása, az állatok, házi állatok tarkasága, szabadabb mozgása, a körülöttük mozgalmassá vált életnek.

Az elsoroltak elsősorban a hangulatra, a lélekre vannak befolyással s ezeken keresztül a testre és az egészségre. A szervezetre ható legfontosabb tényezői a nyárnak: a levegő, a víz és a nap. Ezekről fogunk legközelebb szólni.

Mosdatás

Ejnye, mi dolog ez, Mici baba kérem,
Hogy maga nem mosdott egyszer sem a héten?
Ilyen, olyan lusta: ejnye szedte-vette!
S Mici babát rögtön a kezébe vette.

No annak szegénynek, vacogott a foga,
Bizony, bizony félni, volt is neki oka.
Mert a mosdótálban, baba keze lába,
Ott maradt, elmállott, Sárika markába.

Puszi pajtás egyre csóválja a fejét,
El nem esérélné most szegény Tastas helyét.
Megmondom, hogy miért, bár ilyet ki látott?
A mosdással Puszi hadilábon állott.

Miska sem nyughat ám, bár babája nincsen,
Nem is osztogna ő hugával e kisesen.
Tastas asszónyságot elcsipve egy izbe,
Be akarja nyomni a nagy dézsa vízbe.

Tastas néne ugyan egyre mondja háp, háp.
Nem tetszik énnekem sehogy a mulatság.
De Miska nem enged: Tastas most ne hápogj!
Szívacsot, szappant is kapsz majd a mosdáshoz.

Sebők Piroška

Évike otthon

Írta: Balogh Andorné.

Évike boldogan sütkérezett a meleg nyári napon. Tegnap volt meg a vizsgája, — s az elnök bácsi meg is dícsérte helyes, okos feleletéért. Szeretett nagyon iskolába járni, de vakációzni még pompásabb dolog — gondolta magában. Két hosszú hónap — mennyit játszhatom. — Mici babának egy csomó új ruhát varrok. A babaszobába új függönyt horgolok. Ezenkívül kézimunkákat is csinállok, hogy a babaszoba-versenyen az én babaszobám legyen a legszebb. Egyébre Évike nem is gondolt.

De ám az édes mama — úgy a vakáció harmadik-negyedik napján — elővette Évikét:

— Mik a terveid a nagy vakációra, kicsi leányom?

— Nincsenek nekem terveim, anyukám.

A mama nagyot nézett: Nincsenek terveid? Csak úgy akarod átlustálkodni az egész nagyvakációt? Hát még ilyet ki hallott a mai világban?

Évi elvörösödött. — Nem úgy gondoltam, anyukám... A Mici babának ruhát akarok varrni, meg a babafüggönyt meghorgolni.

— Ez még mind kevés két hónapra. Nem úgy lesz az, kicsi lányom, munkatervet fogsz csinálni. — Végy elő papírost, ceruzát és szépen oszd be a napot úgy, ahogy az elvégzendő munkák, amelyekben neked részt kell venned, egymás után következnek. Mert csak így fogsz tudni mindent idejében elvégezni. Meg kell szokni, hogy ne csak ötletszerűen fogjuk valaműhöz, ahogy éppen esik, hanem bizonyos terv szerint. Ilyenformán, ha egy napi munkatervünk meg van, egész hétre is meg lehet nagyjában állapítani az elvégzendő munkákat. Fogj csak hozzá, aztán, ha majd visszajövök a konyhából, megnézem, jó-e a munkaterved?

Évi egyedül maradt. Munkaterv? Munkabeosztás? Ezeket a szavakat még nem is hallotta. De azért hozzáfogott. Leírt egy-két szót. — kiradirozta, megint leírt néhány szót, megint kiradirozta. Törte a fejcskáját, törte, aztán már mint kevesebbet radirozott. Egyszer csak tele lett a papír.

Mit írt Évi a papírra?

Hét órakor felkelek, kezdte Évi. Fellöltözöm. Aztán reggelihez teritek. Reggellizés. Majd kinézek a konyhára, segíték anyukámnak a főzés körül, Megteritek az ebédhez. Ebéd. Utána, míg anyukám pihen, elolvasom a Cimborát, Pityuval közösen megfejjük a rejtvényeket és beküldjük a szerkesztő néninek. Háttha egyszer mi is nyerünk valamit. Azután játszom Mici babával, vagy ha Ily és Magdi eljönnek, akkor együtt játszunk. Jó időben fürödni megyünk a Szamosra, vagy pedig kirándulni. Már éppen a vacsorai terítéshez akart fogni, mikor édes anyja visszatérőben megkérdezte:

— No, meddig haladtál, Évi?

— Már a vacsorai terítésnél tartok — felelte vidáman Évi.

— Ilyen hamar? Ez derék dolog, de lássuk csak kis lányom, háttha nekem is volna még egy-két szavam hozzá? S kézbe véve, hangosan olvasni kezdte az Évi írását.

— Munkabeosztás van — mondta a végén Évike mamája, — csak időbeosztás nincs. Ezt figyelmen kívül hagytad, pedig ez is fontos ám, órától-óra tudni, hogy melyik munkához mikor kell kezdeni.

— Hát azt nem lehet tudni, anyuka, hogy valamilyen munka meddig tart — vetette ellen Évi.

— Dehogy is nem, kisleányom. Rögtön meg is csináljuk, nem kell tenni semmi mást, mint egy-egy számot írni az elvégzendő munka elé. Így fog majd az én kisleányom rendhez és pontossághoz szokni.

— Szóval hét órakor felkelsz, így kezdted, ugye? Mondjuk, hogy jó a kiindulási pont, $\frac{1}{2}$ óra elég az öltözködéshez, másik félóra elég bőven a mosakodáshoz és a fésülködéshez. Pont 8-kor reggelihez terítés, mert apukának $\frac{1}{9}$ -kor már hivatalban kell lenni. Aztán reggelizéstől $\frac{1}{11}$ -ig, az ebéd főzés megkezdéséig nem találnál magadnak semmi dolgot? Hát az ágyad kiveteti meg, szobácskádát ki szedi rendbe, szellőzteti és takarítja?

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Minden előfizelőnkkel kérünk arra, hogy a hála-
fékos előfizetési díjaitaként mielőbb egyenlítsék ki.

Teleki Dezső, Vinjula de jos (Alvinc). Lapját vettük. Kelkes közreműködése minket is tovább munkára buzdít. Gyűjtőivel küldeni fogunk. Szíves üdvözlét. — Muresan Gabika, Bicsad (Bikszád). A rajzkiállítás megtartjuk. Napról-napra gyűlnek a rajzok, a festmények. Tasnádi, kolozsvári, nagyvárad, nagykarolyi gyerekek küldtek már eddig be rajzokat. Most Nagybányára hívtak meg bennünket úgy, hogy változtatva credeli tervünkön — az első rajzkiállítást Nagybányán fogjuk megtartani, júliusban. — Szigyárdó Vali, Szalmár. Kedves figyelme nagyon jól esett nekünk és a rajzkiállításra készített új Mikó egér sorozatot hálásan megköszönjük. Ki fogjuk állítani. A gyermekek örömmel fogják nézegetni és olvasni Mikó egér újabb kalandjait. Az első Mikó egér sorozatból levelezőlapokat készített az Uj Cimbora. A nagybányai rajzkiállításra már kész is lesznek. — Szabó Dezső, Nagykároly. A rajzkiállításra ajándékozott gyönyörű rejtvényt sorozatért hálás köszönetet mondunk. Olyan szép és olyan érdekes, hogy a felnőtteket még jobban fogja érdekelni, mint a gyermekeket. Egy ilyen sorozat elkészítéséhez bizony esztendő munkája kellett. Szíves üdvözlétünk, várnjuk kíváncsian az eredményről beszámoló levelét. — Oláh Lollika, Nagybánya. A rejtvényed be fog kerülni a döntőbe. Rajzot nem kaptunk tőled még, Lollika. Mivel töltöd majd el a nyarat? — Janovszky Juliska és Rózsika, Nagybánya. Nem egészen sikerült a rejtvénymegfejtés. No, de majd jobb lesz mások. A nagybányai rajzkiállításra eljöttetek majd. — Róth Margit és Imre, Szalmár. Jó rejtvényfejtő cimboránk vagytok. Az új rejtvények is jók. Ha nyaralni mentek, az Uj Cimbora-ról akkor se feledkeztek meg. Terjesszétok kis lapunkat amerre jártok. Minden kis cimbora szerezen legalább még egy másik előfizető cimborát. — Révész Gézuka, Szalmár. Hát jól sikerült-e a szereplés, Gézuka? Aztán majd mondd el a végét is annak a költőzködésnek. A Janesika találós kérdését jónak találjuk. Jönni fognak majd az Uj Cimbora-ban. — Olüek Magdi és Klári, Szalmár. Kedvesen írtatok kicsi cimborák. Hogy nehezen vártatok haza a nagy utról? Én is nehezen vártam ént, hogy hazajöjjetek. Hogy fürdünk-e együtt a nyáron, még magam sem tudom. Majd meglátjuk. — Kiss György, Kolozsvár. Jól van Gyurka, derék kis cimboravagy. Örülök, hogy a Cimbora-t olyan nagyon szereted. Aztán, remélem, a nyáron szerzed még jó néhány új cimborácskát? A rejtvényed ügyes. — Szabó G. Árpád, Erdőd. Itt is sokat esik az eső, nem csak nálatok, kis cimbora. Hát olyan nagyon szereted az Uj Cimbora-t? Ennek igazán örülök. Azért jó, ha gyakran írtok a szerkesztő néninek, mert az írásotok

is javul és megtanultok levelet fogalmazni. — Déry Lajos, Szalmár. Rejtvényeid közül csak egy volt hibás. A többi jó. A nyáron mivel fogod tölteni az időt, Lajcsika? Ha vannak szerszámaid, készíthetsz az őszi gyermekjáték kiállításra. Aztán az Uj Cimbora-nak is szerezhetsz egy pár új előfizető cimborát. — Karikás Ilonka, Szalmár. Rejtvényeid közül azok, amelyek megfejtették jók. Be is kerül a döntőbe. — Gullf Gyurka, Szalmár. Örülök a nyereleménynek, Gyurka? A fordításaid átolvasztuk. Hát csak dolgozgass kis cimbora, s főleg a helyes írásra nagyobb gondot fordíts. Édes jó anyád bizonyára kisegül, ha egy-egy szónál megakadnál. Hogy a versed tetszeni fog-e a kis cimboráknak? nem tudom, majd megkérdezzük őket. — Nagy Lóránd, Szalmár. Rendes, szép írásodat szívesen olvastam, Lórándka. Látom, te is hűséges rejtvényfejtő kis cimboránk vagy. Az is maradsz, ugyebár? Egyszer aztán majd csak rád mosolyog te rád is a szerencse és nyemi fogsz valamit. Rajzokat még nem küldtél be, Lórándka. — Bálhory Zoltán, Szalmár. Mit csinál az nyáron, Zollika? Hol fogod tölteni a nyarat? A szerkesztőnének írd majd a vakációban. — Papp István, Szalmár. Régen nem láttalak, kis cimbora. Nagymamával találkoztam a minap. Ő mondta, hogy a rejtvényeket ügyesen megfejtitek és nem meritek behozni. Hát csak hozzátok be, Pisti, mindig a megfejtett rejtvényeket. Aztán játékokat is készíthettek a vakációban. — Papp Margit és Magduska, Szalmár. Csak hűrelem, gyermekek, aztán egyszer rálok is sütni fog a szerencse napja. — Németh Gyula, Szalmár. No, kis cimbora, most már tudsz keresztrejtvényt fejtetni? Gárdos Ili és G. Szalmár. Ha minden segítség nélkül fejtettétek meg az 5. szám rejtvényeit, akkor ügyességetekért megdicsérlek benneteket. — Dreiszig Ferenc, Szalmár. Hogy kíváncsi vagy Szólkó költő förténetére s arra, hogy mivel végződik majd a mese? Hát ezt nem mondhatom meg, mert akkor már nem lenne olyan érdekes. A rajzaid ügyesek. Elviszszük őket a kiállításra. — Szabó Zoltán, Radnót. No, Zollika, örülök, hogy benne vagy te is az Uj Cimbora-k táborában. Remélem, megszereted kis lapunkat. Azt ügyesen teszed, ha a kis barátainak megmutatod majd a lapot, hogy legyenek ők is a mi kis cimboráink. — Khell Ádám, Julka és Éva, Dicsőszentmárton. Isten hozott benneteket, kis cimborák, közénk. Remélem, megszerétek az Uj Cimbora-t és sok kis új cimborát is szereztél majd nekünk. — A többi levele a jövő számban megy válasz.

BETŰREJTVÉNY.

— éla, — ván, — erta, — ajos, — mre, — andrás.

A helyesen kitöltött kezdőbetűk egy kedves könyvünk nevét adják.

Beküldte: Szabó Imre, IV. o. t.

PÓTLÓREJTVÉNY.

—éter, —lga, —ári, —lice, —ili, —dri, —uci, —ttó,
—ándor.

A helyesen kitöltött kezdőbetűk az egyik nagy magyar meserő nevét adják.

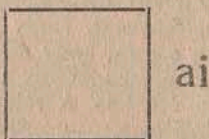
Beküldte: Janovszki Juliska és Rózsika, Baia-Mare.

—olán, —npád, —ándor, —lga, —ári, —iktor, —nén,
—eréz, —va, —oltán.

A helyesen kitöltött kezdőbetűk egy régi, kedves szindarabnak a címét adják.

Beküldte: Trochopeusz Irénke.

BETŰREJTVÉNY

Beküldte: Gulh Gyurka.

KI TALÁLJA KI?

Ha másfél kifli mésfél lei — 15 kifli hány lei?

Hány alagút van Kolozsvántól Nagyváradig és mely állomások között?

Melyik versben fordulnak elő ezek a sorok:

— Zug az éji bogár, neki megy a falnak,

Nagyot koppan akkor s azután elhallgat.

Ha az emberek olyan nagy kenyeret sütnék, amely nagyobb a világnál, mi lehet nagyobb a kenyérmél?

Mikor és ki kötötte a szalmái békét?

Megfejtési határidő: július 10.

A 6.-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Pótlórejtvény: Benedek Elek 2. Petőfi 3. Betűrejtvény: Arany János 4. Halalom. — Ki találja ki: 1. Felső tó, Michigan, Eriz, Huron, Ontario 2. Márványi 3. Borszék, Szováta, Málnás, Előpaták, Vizakna, Désakna 4. III. Endre 5. 11 tagból 6. Mert a farka nem csóválhatja a kutyát. — Találós kérdések: 1. Gödör 2. Egyik sem helyes, mert a nap keleten jön fel.

Megfejtették: Markovits Ági, Nagy Lórándka, Szabó Imre, Zelig Kató, Déry Lajos, Hb.; Szabó Zoltán, Jernut; Karikás Ilonka, Glück Klári és Magdi, Hb; Szabó G. Árpád, Ardud; Janovszki Juliska és Rózsika, Baia-Mare.

A rejtvény megfejtők közül nyertek: Nagy Lórándka, Déry Lajos, Hb.; Szabó Zoltán, Jernut.

MIT, KINEL ÉS HOL VÁSÁROLNAK
A KIS CIMBORÁK?

Csali mese tündérország,
Ami minden gyermek úgy vár,
Iskolakönyv a táskába,
Kapható Huszár boltjába.

Piața Brătianu (Deák-tér).

Singer Nándor szívesen lát,
Boltjában minden cimborát.
Akinek van költő pénze,
Könyvet, papírt vehet tőle.

Str. Vasile Lucaciu (Hám János-u.)

Hogyha jön a vizsga napja,
Runát kap apraja-nagyja.
Hol is adnak minden fajtát?

Spitz Bélánál majd megmondják.

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Fontos, hogy a kalap hogy áll

Akár fiu, akár kislány.

Weisz Juliska mindig jól ad,

Kalapvenni oda menj hát.

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Perec, kifli kőménymagos

Szerelik a gyerekek.

Kis cimborák, hogyha vesztek,

Jeneynél vegyefek.

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Mindazon kereskedők, akik az Uj cimborában hirdetnek, az Uj cimborai Családszövetség tagjai: —x: —nak 5% kedvezményt adnak. —x: —

Az Uj cimborai előfizetési árai: Romániában ¼ évre 50, ½ évre 100, egész évre 200 Lei. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 5 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ek.

Uj Cimborai szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Brătianu No. 9.

Nyomatott:

szabadsajtó R. T. NYOMDABÉRLETE

SATU-MARE.